

Kritik mot Kriminalvården, anstalten Kalmar, för att inte ha tillhandahållit vinterskor åt de intagna

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 9 december 2022 förde AA fram klagomål mot Kriminalvården, anstalten Kalmar, och uppgav bl.a. följande.

Han har upplysts om att anstalten inte har några vinterskor till de intagna och han tillåts inte få sina egna från förrådet. Hans hälsoproblem gör att han får smärta i fötterna när de blir kalla. Vintertid kan han därför inte gå ut på promenader.

Utredning

Av muntliga upplysningar som hämtades in från anstalten framkom att de intagna inte tillhandahålls några vinterskor utan endast gymnastiskor.

Anmälan remitterades därefter till Kriminalvården avseende tillgången till vinterskor. I sitt remissvar anförde Kriminalvården, region Öst, genom regionchefen, följande:

Sakförhållanden

[...]

Kriminalvården, Region Öst, har inhämtat uppgifter om sakförhållandena från ledningen vid anstalten Kalmar, som även fått ta del av remissvaret. Vidare har uppgifter inhämtats från det klientadministrativa systemet KVR. Sammanfattningsvis har följande framkommit.

Anstalten utrustar intagna med kläder och skor under verkställigheten. Avseende skor tillhandhålls gymnastiskor och enklare tofflor. Vistelsen utomhus för intagna uppgår till en timma per dag. Även om tiden är begränsad och det finns möjlighet att avbryta utevistelsen och gå inomhus så är utgångspunkten att intagna ska kunna nyttja tiden fullt ut och då kan det finnas behov av skor som är bättre anpassade för kyla och väta än gymnastiskor. Anstalten kommer därför fortsättningsvis att köpa in och tillhandhålla sådana skor under den kalla årstiden.

Anstalten har i beslut daterat den 26 oktober 2022 avslagit AA:s ansökan om att få inneha ett par privata vinterskor. Beslutet har omprövats men inte ändrats av

Kriminalvården den 7 november 2022. Förvaltningsrätten i Växjö har den 23 december 2022 avslagit AA:s överklagan.

Tillämpliga bestämmelser

1 kap. 4 § Fängelselagen (2010:610), FäL

1 kap. 13 § Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd om fängelse, FARK Fängelse

Kriminalvården, Region Östs bedömning

Kriminalvården konstaterar inledningsvis att det av 1 kap. 13 § i Kriminalvårdens föreskrifter och allmänna råd om fängelse, FARK Fängelse, framgår att en intagen ska förses med skor. Av utredningen i ärendet framgår att anstalten Kalmar förser intagna med gymnastikskor och tofflor. Mot bakgrund av att det kan vara både kallt och blött ute konstaterar Kriminalvården att det är lämpligt att även vinterskor finns att tillgå för intagna i samband med exempelvis promenad. Kriminalvården konstaterar vidare att anstalten framledes kommer att tillhandahålla vinterskor till intagna.

AA fick tillfälle att yttra sig över remissvaret.

Bedömning

Som Kriminalvården har redogjort för ska en intagen förses med bl.a. skor. Enligt 4 kap. 1 § fängelselagen (2010:610) ska en intagen ges möjlighet att vistas utomhus minst en timme varje dag, om det inte finns synnerliga skäl mot det. JO har tidigare, då en anstalt inte hade tillgodosett de intagnas behov av skor som varit anpassade till klimatet, uttalat att intagna givetvis bör erbjudas möjlighet att motionera utomhus även vid kallt väder (se JO:s beslut den 1 juni 2016, dnr 512-2016). Jag har inte någon annan uppfattning. Anstalten Kalmar förtjänar därför kritik för att inte ha tillhandahållit de intagna skor som är lämpliga för utomhusvistelse vintertid. Jag ser positivt på att anstalten fortsättningsvis kommer att köpa in och erbjuda de intagna vinterskor under den kalla årstiden, och utgår från att så nu har skett.

Det som AA har fört fram i övrigt ger inte anledning till någon åtgärd eller något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.

Katarina Pålsson

Ärendet har föredragits av rättssakkunnige Klas Johansson. Byråchefen Catrine Björkman har deltagit i beredningen.